

MSzJF ankét
2017. április 26.

Újabb fejlemények a szerzői jogi reform kapcsán

A szerzői jogi reform rövid előzményei

- ✓ Digitális Egységes Piaci Stratégia (2015 május)
- ✓ A szerzői jogi keretrendszer modernizálásáról szóló Közlemény (2015 december)
- ✓ Az online szolgáltatások határon átnyúló hordozhatóságáról szóló rendelet (2015 december)
- A második szerzői jogi reformcsomag (2016 szeptember)

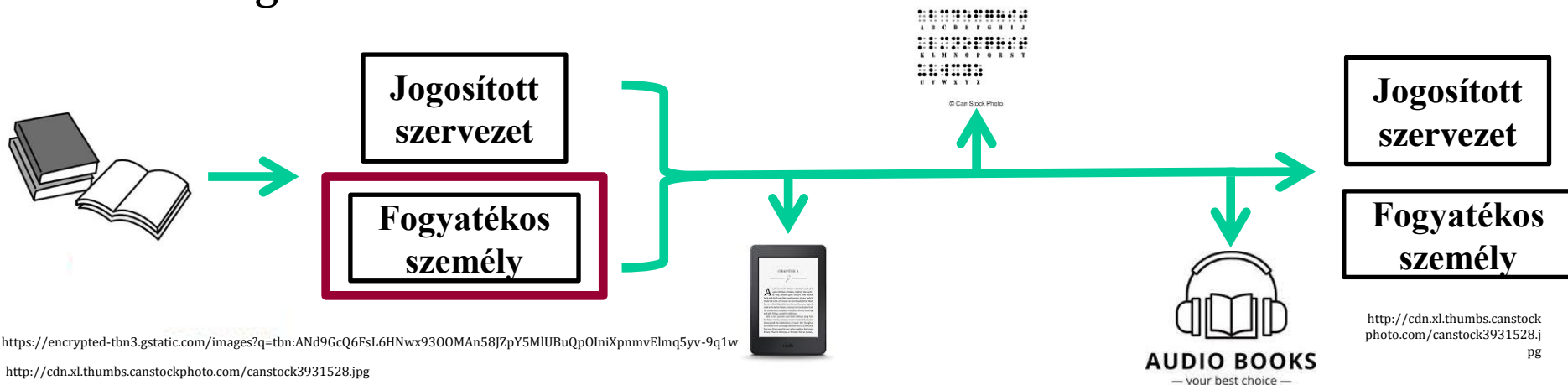
A MÁSODIK SZERZŐI JOGI REFORMCSOMAG RÉSZEI

- ✓ a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek érdekét szolgáló Marrakeshi Szerződést uniós jogba átültető irányelv és rendeletjavaslat
- a szerzői jogról a digitális egységes piacon irányelvjavaslat
- egyes online közvetítésekre, valamint televíziós és rádiós műsorok továbbközvetítésére vonatkozó rendeletjavaslat

A MARRAKESHI SZERZŐDÉS ÁTÜLTETÉSE

- az **irányelv-javaslat** célja a látássérültek által hozzáférhető művek belső piacon történő létrehozatalának (többszörözés) és cseréjének (terjesztés, nyilvánossághoz közvetítés) szabályozása
- a **rendelet-javaslat** ugyanezt az uniós tagállamok és harmadik országok viszonylatában szabályozza
- a cél politikailag támogatott, de egy hatásköri vita nehezítette az elfogadást
- a trilógus szakaszhoz ért

**kötelező
kivétel**

DSM SZERZŐI JOGI IRÁNYELVJAVASLAT

- a **kivételek és korlátozások** digitális és határokon átnyúló környezethez való igazítására irányuló intézkedések
- az **engedélyezési gyakorlatok** fejlesztésére és a tartalmak **szélesebb körben való hozzáférhetővé** tételére irányuló intézkedések
- a szerzői jogok szempontjából **jól működő piac megteremtését** célzó intézkedések

a szerzői jogi kivételek modernizációja és részbeni harmonizációja

- az eddig egy kötelező kivétel mellé **további kötelező kivételek** bevezetése
- az új kivételek mind **digitális** jellegűek
- a beavatkozási területek:
 - **szöveg és adatbányászat**
 - **határon átnyúló oktatási tevékenység**
 - **kulturális örökség megőrzése**
- kimaradt néhány:
 - panoráma szabadság, paródia, UGC (UUC), e-kölcsönzés
 - az EP itt (is) még labdába rúghat

szöveg- és adatbányászat

- **„szöveg- és adatbányászat”**: bármely olyan automatizált analitikai módszer, amellyel szövegek és adatok digitális formában elemezhető információk, például mintá[zato]k, tendenciák és összefüggések feltárása céljából
- a **felhasználás**: többszörözés
- a **felhasználás célja**: tudományos kutatás céljából végzett szöveg- és adatbányászat
- a **kedvezményezett**: kutatóhely
- kereskedelmi célból is folytatható (kutatóhely definícióján is múlik)
- **fogós kérdések**: kereskedelmi cél - kompenzáció hiánya, a kedvezményezettek köre (oktatási intézmények, egyéni kutatók?), Infosochoz való viszony, jogszerű hozzáférés, stb.

határon átnyúló oktatási tevékenység

- **a felhasználás:** többszörözés és nyilvánossághoz közvetítés (nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétel) az *oktatási intézmény területén* vagy a hallgatók, oktatók által hozzáférhető, *biztonságos elektronikus hálózaton* (bevezet egy **jogi fikciót** a felhasználás helyére)
- a **felhasználás célja:** oktatási szemléltetés
- a **kedvezményezett:** oktatási intézmény (a tagállamokra van bízva ennek meghatározása)
- **korlátok:**
 - üzleti célból nem folytatható és
 - feltétel *lehet* az is, hogy megfelelő engedélyek e felhasználásra könnyen ne legyenek hozzáférhetőek a piacon (a jogosítás ösztönzését szolgáló rendelkezés)
 - kompenzáció bevezethető
- **fogós kérdések:** az oktatási intézmény fogalma, hozzáférhető megfelelő engedély⁸

kulturális örökség megőrzése

- a **felhasználás**: gyűjtemény részét képező művek többszörözése
- a **felhasználás célja**: megőrzés
- a **kedvezményezett**: kulturális örökséget ápoló intézmény (az irányelv definiálja)
- **fogós kérdések**: kulturális örökséget ápoló intézmény

az engedélyezési gyakorlatok fejlesztése és a tartalmak szélesebb hozzáférhetővé tételére irányuló intézkedések

- közvetlen szerzői jogi előzmények és kapcsolódások
 - ✓ a kjk irányelv (zeneművek multiterritoriális felhasználásának engedélyezése)
 - ✓ a hordozhatósági rendelet
- a második szerzői jogi csomag részei
 - **DSM szerzői jogi irányelv**
 - out of commerce művek
 - VoD platformok tartalomszolgáltatásának elősegítése
 - **a egyes online közvetítésekre, valamint televíziós és rádiós műsorok továbbközvetítésére vonatkozó rendeletjavaslat**

a kereskedelmi forgalomban nem kapható (OOC) művek felhasználása

- több tagállami előzmény (pl. FR, DE, SK, PL), EUB ítélet
- **OOC a mű**, ha:
 - ✓ a szokásos kereskedelmi csatornákon keresztül nyilvánosan **hozzáférhetetlen** és hozzáférhetővé válása észszerűen nem elvárható
 - ✓ **fordítása, változata és megjelenési módjára** tekintet nélkül
- a **jogosult bármikor felszólalhat ellene**
- a tagállamok gondoskodnak a megfelelő közzétételről (pl. a kereskedelemben nem kaphatónak minősítés kritériumai kapcsán)

- a **felhasználás**: gyűjtemény részét képező (OOC) mű digitalizálása, *terjesztése*, nyilvánossághoz közvetítése a (legrepresentatívabb) **közös jogkezelő szervezet kiterjesztett hatályú engedélye** alapján
- a **kedvezményezett**: kulturális örökséget ápoló intézmény (az irányelv definiálja)
- **korlátok**: kereskedelmi cél kizárt („reasonable revenue” lehetséges), csak először az Unióban kiadott művek használhatóak fel

Határon átnyúló felhasználások (erre feljogosító engedély esetén) ha az információk legalább hat hónappal a felhasználás előtt már hozzáférhetőek az EUIPO adatbázisában

Fogós kérdések

- a harmonizáció mélysége
- a művek köre
- mi a rendes kereskedelmi csatornákon való elérhetőség, ki vizsgálja majd és hol? Hogy fog működni a fordítások, más kiadványok kapcsán?
- kereskedelmi cél
- az engedélyezési rendszer
- nehéz közös jogkezelő szervezetet találni..

VoD platformok tartalomszolgáltatásának elősegítése

- a tagállamok kötelesek az audiovizuális művek VoD platformokon történő hozzáférhetővé tételéről szóló megállapodások elősegítése érdekében létrehozni egy megfelelő tapasztalattal rendelkező, **független szervet**
- a szerv feladata a felek közötti **tárgyalások elősegítése** és a megállapodások megkötésének előmozdítása
- **fogós kérdések:** csak kérdések vannak

a szerzői jogok szempontjából jól működő piac megteremtését célzó intézkedések

- a cél a digitális környezetben **elbillent szerzői jogi egyensúly kiigazítása**
- főbb kezdeményezések a második szerzői jogi csomagban:
 - **új szomszédos jog** a sajtókiadványok kiadói számára
 - a **Reprobel ügy kezelése**
 - **egyes ISP-k** részére új kötelezettségek lefektetése
 - a szerzők és előadóművészek **méltányos(abb) javadalmazásának** elősegítése

új szomszédos jog a sajtókiadványok kiadói számára

- tagállami „*worst practice*” (DE, ES)
- az oltalom tárgya: **„sajtókiadvány”** (*press publication*)
 - „újságírói művek gyűjteményének rögzített formája, amely tartalmazhat egyéb műveket és teljesítményeket is, és **azonos cím alatt** időszakosan vagy rendszeresen **aktualizált kiadvány**, például újság, illetve általános vagy szakfolyóirat különálló példányát jelenti, **célja a hírekkel vagy egyéb témakörökkel kapcsolatos tájékoztatás**, és valamely **szolgáltató kezdeményezésére, szerkesztői felelőssége és ellenőrzése alatt jelenik meg** tetszőleges tömegtájékoztatási eszközben.”
 - a preambulum további érdekességeket rejt: pl. **tudományos publikációk** nem
- „csak” **vagyoni jogok**: kiadványok digitális többszörözésére és nyilvánosság számára hozzáférhetővé tételére irányuló kizárólagos jogok
- **korlátok**: szerzői jogok, 20 éves védelmi idő

Fogós kérdések

- nagy ellenállás tagállami részről
- „Ha a tagállamok akartak is kiadóí szomszédos jogokat valaha, az bizonyos, hogy nem ilyen formában.”
- „Ez a javaslat egy rossz mellékhatásokkal járó placebo.”
- a szomszédos jog állítólagos célja (jogérvényesítés érdekében történő fellépés) máshogy is elérhető, pl. ellenkező kikötés hiányában megállapított vélelemmel
- az oltalom tárgya nehezen behatárolható
- az oltalom hossza irreális
- az átmeneti rendelkezés (szerződések, oltalom kezdete)
- stb.

egyes ISP-k részére új kötelezettségek lefektetése

- a **(38)-as** preambulum-bekezdés
- **kötelezettek:** ISP-k, akik nagyszámú, felhasználók által feltöltött tartalmat tárolnak és tesznek nyilvánosan hozzáférhetővé
- a **kötelezettségek:**
 - olyan **intézkedések** bevezetése amelyek biztosítják a jogosultakkal kötött **felhasználási szerződések működését** és a jogosultak által **megjelölt művek elérhetetlenné tételét**
 - az intézkedéseket a **jogosultakkal együttműködve** kell kialakítani
 - az intézkedéseknek **megfelelőnek és arányosnak** kell lenniük (például a hatékony tartalomfelismerő technológia)
 - **tájékoztatás** az intézkedések hatékonysága kapcsán, **panaszkezelési és jogorvoslati mechanizmusok** létrehozatala (tagállami feladatok is vannak)

Fogós kérdések

- a felelősségi szabályokat és a nyilvánossághoz közvetítés kérdését érintetlenül hagyja
- a cél támogatott, de vegyes fogadtatás az érintettek részéről
- költségek vizsgálata fontos szolgáltatói oldalról, a kisebb szolgáltatókat a hatalmas költségek ne sújtsák (Wikipedia?)
- általános filter kizárt
- „large amount”? – ki dönt erről?
- szankciók?

a szerzők és előadóművészek méltányos(abb) javadalmazásának biztosítása

- **átláthatóság erősítése**
 - rendszeresen, kellő időben és kielégítő módon nyújtott tájékoztatás az előadóművészek és szerzők számára a hasznosítások kapcsán az adott szektorban
 - kivételek: aránytalan teher a jogdíj mértékhez képest, nem jelentős a hozzájárulás; a fél KJK
- **szerződéskiigazítási mechanizmus** (best seller kaluzula)
- **alternatív vitarendezés** lehetővé tétele a tagállamok által az előző két pont kapcsán
- **fogós kérdések:** közvetlen vagy közvetett felek között is irányadó, piaci kockázatvállalás nagyobb új tehetségeknél, minimumharmonizációról van-e szó, átmeneti rendelkezések (szerződésbe vagy szerződéses kötelezettségekbe való belenyúlás)

EGYES ONLINE KÖZVETÍTÉSEKRE, VALAMINT TELEVÍZIÓS ÉS RÁDIÓS MŰSOROK TOVÁBBKÖZVETÍTÉSÉRE VONATKOZÓ RENDELETJAVASLAT

- előzmény: 93/83/EGK **irányelv a műholdas műsorsugárzásra és a vezetékes továbbközvetítésre** alkalmazandó egyes szerzői és szomszédos jogi szabályok összehangolásáról
- **származási ország elvének** bevezetése a műholdas nyilvánossághoz közvetítés esetében [1. cikk (2) bek.]
- **kötelező közös jogkezelés** bevezetése a más tagállamokból származó műsorok kábeles vagy mikrohullámos rendszeren keresztüli (vezetékes) továbbközvetítése esetében [9. cikk]

a rendeletjavaslat célja

- a műsorszolgáltató szervezetek által vagy az ellenőrzésük és felelősségük mellett a műsorral (lényegében) egyidejűleg nyújtott **kiegészítő online szolgáltatásokra** is kiterjeszti a származási ország elvét (kicsit eltérően)
 - catch up TV
 - a műsorhoz kapcsolódó tartalmak
 - VoD, webcasterek nem
- a **nem vezetékes továbbközvetítésekre is** kiterjeszti a kötelező közös jogkezelést
 - beletartozik pl. az IPTV
 - nem vonja a hatálya alá
 - azokat az eseteket, amikor a közvetítést megelőzően nem történik meg a nyilvánosság elérése
 - a nyílt interneten nyújtott szolgáltatásokat

Fogós kérdések

- a szabályozás szükségessége (tranzakciós költségek)
- a technológiasemleges nemzeti rendszerek fenntarthatóak-e?
- rendeleti forma
- a territorialitás újabb áttörése (csomag egésze)
- szerződési szabadság érintése
- a definíciók pontatlansága (pl. catch up, VoD, zárt hálózat, stb.)
- átültetési határidő (szerződésekbe való beavatkozás)

A további lépések

- a tárgyalások folytatódnak dossziénként felváltva munkacsoporti szinten
- újabb csomag a jogérvényesítés kapcsán
- **fogós kérdés:** meddig fog ez tartani?

Köszönöm a figyelmet!